

Vergaderjaar 1989-1990

21 424**Goedkeuring van de Verdragen inzake sociale zekerheid met Canada en de Verenigde Staten van Amerika van 1987, als gewijzigd in 1989****Nr. 3****MEMORIE VAN TOELICHTING****1. Inleiding**

Op 17 december 1987, respectievelijk 27 april 1988, is namens de Tweede Kamer overeenkomstig additioneel artikel XXI, eerste lid, onderdeel a, van de Grondwet, juncto artikel 61, derde lid, van de Grondwet naar de tekst van 1972, de wens te kennen gegeven dat de Verdragen inzake sociale zekerheid met Canada en de Verenigde Staten van Amerika (overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal bij brieven van 27 november 1987, Kamerstukken II 1987/88, 20 376, nr. 1, respectievelijk bij brieven van 31 maart 1988; Kamerstukken II 1987/88, 20 515, nr. 1) aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zouden worden onderworpen. Het onderhavige voorstel van wet strekt daartoe. Ter toelichting mogen wij in de eerste plaats verwijzen naar de toelichtende nota's die bij bovengenoemde brieven waren gevoegd.

Voorts moge ter toelichting het volgende dienen.

Alvorens uitvoering te geven aan de wens van de Kamer heeft eerste ondergetekende, na een verzoek daartoe zijnerzijds, op 3 november 1988 mondeling overleg gevoerd met de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer (Kamerstukken II 1987/88, 20 376 en 20 515, nr. 3). In dit mondeling overleg (Kamerstukken II 1988/89, 20 800, hfdst. XV, nr. 58) deelde eerste ondergetekende mede dat hem was gebleken dat de tekst van artikel XIV van het Verdrag met Canada en de tekst van artikel 17 van het Verdrag met de VS de mogelijkheid voor een te ruime interpretatie zouden kunnen bieden. De tekst van deze artikelen zou de mogelijkheid bieden ook aan personen die nimmer krachtens de Algemene Ouderdomswet verzekerd waren geweest, pensioenrechten over de jaren gelegen vóór de inwerking-treding van deze wet op 1 januari 1957 toe te kennen, hetgeen niet juist zou zijn. Slechts personen die krachtens de AOW verzekerd zijn geweest, zouden van de overgangsvoordelen moeten kunnen genieten. De vaste commissie onderschreef deze opvatting en verzocht eerste ondergetekende in overleg te treden met Canada en de VS teneinde te bewerkstelligen dat in de Verdragen een zodanige tekst zou worden opgenomen, dat over de juiste interpretatie geen misverstand zou kunnen bestaan.

Aan dit verzoek uitvoering gevend zijn op 27 en 28 februari 1989 te Ottawa en op 2 en 3 maart 1989 in Baltimore op ambtelijk niveau onder-

handelingen gevoerd. Deze onderhandelingen hebben tot het gewenste resultaat geleid, hetgeen is vastgelegd in een Aanvullende Overeenkomst bij het Verdrag met Canada en een Protocol bij het Verdrag met de VS. Met het onderhavige wetsvoorstel wordt ook de goedkeuring gevraagd voor die Aanvullende Overeenkomst en dat Protocol.¹

Onderstaande artikelsgewijze toelichting moge daartoe dienen.

II. Nadere artikelsgewijze toelichting

a. Aanvullende overeenkomst met Canada

Artikel I

– Artikel X van het Verdrag met Canada bevat een regeling inzake samentelling van verzekeringstijdvakken met het oog op de betaling van een uitkering krachtens de «Old Age Security Act», zowel in Canada als daarbuiten. In de Canadese wetgeving bestaat namelijk ook voor de betaling van bedoelde uitkering de voorwaarde dat de rechthebbende een bepaalde periode in Canada gewoond moet hebben. De nieuwe tekst bevat de bepaling dat, om te kunnen voldoen aan die voorwaarde, men ten minste een jaar na 31 december 1956 in Canada moet hebben gewoond. Deze wijziging die op verzoek van Canada is aangebracht, beoogt een beperking van het recht op Canadees ouderdomspensioen op een wijze analoog aan de manier waarop de verdragstekst met betrekking tot de toepassing van de Nederlandse AOW is aangepast.

Artikel II

– In het tweede lid van artikel XIV van het Verdrag met Canada is thans duidelijker dan voorheen vastgelegd dat onder de voorwaarden die in het derde lid zijn vermeld, een persoon ook geacht wordt verzekerd te zijn geweest ingevolge de AOW over de tijdvakken gelegen tussen het bereiken van de leeftijd van 15 jaar en 1 januari 1957, voorzover deze persoon gedurende de bedoelde periode in Nederland woonde, of werkte terwijl hij elders woonde. In het derde lid van het artikel is vastgelegd dat de perioden als bedoeld in het tweede lid slechts dan als verzekerings-tijdvakken worden aangemerkt, indien deze persoon verzekerd is geweest krachtens de AOW. Dit komt er op neer dat praktisch alleen zij die op of na 1 januari 1957 uit Nederland naar Canada zijn vertrokken, voor de honorering van deze tijdvakken in aanmerking komen. Daarnaast dient men na het bereiken van de leeftijd van 59 jaar ten minste zes jaar in Nederland en/of Canada te hebben gewoond en bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar in Nederland of Canada te wonen. Deze tijdvakken worden echter slechts dan in aanmerking door de AOW genomen, indien ze niet als verzekeringstijdvakken onder de wetgeving van enig ander land worden gehonoreerd.

b. Protocol bij het Verdrag met de Verenigde Staten

Artikel 1

In artikel 9, eerste lid van het Verdrag met de VS is vastgelegd onder welke voorwaarden sprake is van detachering van werknemers. Een van die voorwaarden is dat de werknemer in dienst blijft van zijn of haar werkgever die hem of haar detacheert in het andere land. Artikel 1 van het Protocol bij het verdrag met de VS bevat een nadere omschrijving van het begrip werkgever. Werkgever in de zin van het Verdrag is ook de onderneming die krachtens de wetgeving van de uitzendende Verdrag-sluitende Partij nauw omschreven banden met de werkgever heeft.

---

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

Artikel 2

Dit artikel komt in plaats van artikel 17 van het Verdrag. In het eerste lid is vastgelegd dat het recht op AOW wordt vastgesteld uitsluitend overeenkomstig de bepalingen van de Algemene Ouderdomswet. Het tweede en derde lid zijn nagenoeg geheel gelijk aan het tweede en derde lid van artikel II van de Aanvullende overeenkomst met Canada. Derhalve zij verwezen naar hetgeen op dit punt hierboven is opgemerkt.

Artikel 3

In dit artikel is – op verzoek van de VS – nader aangeduid in welke gevallen bij de toepassing van artikel 4, tweede lid van het Administratief Akkoord behorende bij het Verdrag een bewijs wordt afgegeven met betrekking tot de wetgeving die ingevolge de betreffende bepalingen van het Verdrag van toepassing is.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. Dankert